

Черти отъ говора на циганитѣ въ Сливенъ

Отгдѣ и кога сж дошли циганитѣ въ Сливенъ, — разгледахъ това въ първия томъ на тая книга. Тукъ се даватъ нѣкои бележки за говора имъ въ Сливенъ едно, че това обяснява пжтя на Балканскитѣ цигани презъ Гърция за насамъ и друго, че описва тѣхната езикова и т. н. култура. При това, въ цѣла България, сравнително, най-много цигани има въ Сливенъ. Живѣятъ въ отдѣлна махла — при политѣ на Бармука¹⁾, — повече християни и се различаватъ отъ „влашкитѣ“, каквито сжщо има тукъ отдѣлени отъ първитѣ (днесъ съвсемъ внѣ отъ града, подъ желѣзопжтната станция).

Долнитѣ бележки събирахъ отъ християнитѣ цигани, които като осѣдли въ Сливенъ отъ вѣкове насамъ, занимаватъ се главно съ желѣзарство и като такива срѣщатъ се заселени отъ дветѣ страни на Куруча и всички почти краища на града.

Собствения цигански речникъ е беденъ. По пжтя на изселването си изъ Азия ще сж забравили много думи отъ стария си речникъ. Говорѣтъ имъ днесъ е примѣсенъ съ много турски, гръцки и български корени. Биятъ на очи особно гръцкитѣ у тѣхъ корени и турско-български такива съ гръцки окончания — важенъ паметникъ за нѣкогашното имъ живуване всрѣдъ гърци преди да влѣзатъ въ допиръ съ турци и българи.

Сами себе си наричатъ *ромъ* (мн. ч. = *рома*). Българинъ = *дасъ* или *гажу*, което собствено значи *чужденецъ*. Отъ тукъ ще е вѣроятно Сливенското *гаджу*, употрѣбявано за присмѣхъ: „охъ гаджо, гаджо!“

Гръкъ = *грѣци* мн. ч. = *грѣця*.

Евреинъ = *чевуци*, мн. ч. = *чивуця*.

Ромѣнинъ = *власци* мн. ч. = *власця*.

Арменецъ = *ерменисъ*, мн. ч. = *ерменидисъ*.

Турчинъ = *хорахѣй*.

Човѣкъ = *мануш*, мн. ч. = *мануша*.

Мжжъ = *ром*, мн. ч. = *рома*.

Жена = *роми*, мн. ч. = *ромя*.

дете = *къзѣй*, мн. ч. = *къзая*. (отъ турското къзъ = дете)

момче = *оракулу*.

момиче = *чѣй* (сжщо за мома).

Любопитно е, че въ тия цигани се срѣщатъ думи отъ старобългарски произходъ или такива, които сега не се употрѣбаватъ отъ самитѣ Сливенци:

¹⁾ Сега се мѣстятъ къмъ Ямболски пжтъ